6de JAARGANG. CURACAO DEN 23n FEBRUARI 1889. N° 269

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.
UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIJS.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

ONGELOOFLIJK.

—o—

Nog onder den droevigen indruk van het plotseling overlijden van den kroonprins van Oostenrijk, over wiens verscheiden zulk een geheimzinnigen sluier ligt, worden wij eensklaps overvallen en neergeslagen door een andere tijding, die ons de jammerlijke gebeurtenis meldt, welke aan 't Spaansche hof zou hebben plaats gegrepen. In de katholieke *Croix* van Parijs komt een artikel voor van de hand van Leo Taxil, dat ons zoo ongeloofelijk toeschijnt, dat wij het slechts onder de grootste reserve mededeelen, in de verwachting, dat ons hierin spoedig meer licht moge opgaan.

Leo Taxil schrijft het volgende: "Een groote ramp heeft het koninkrijk Spanje getroffen. De koningin-regentes Maria Christina heeft zich laten opnemen in de Vrijmetselarij.

Deze onzalige tijding wordt ons gebracht door de *Revue Catholique*, die ze gevonden heeft in eene correspondentie van den *Echo d' Albacete*.

Wij wisten sedert lang, dat de Vrijmetselarij groote vorderingen had gemaakt in Spanje, en dat zij zelfs veel sympathie genoot aan het hof.

Don Sagasta, president van den ministerraad van het regentschap sedert 9 October 1886 is dezelfde Br∴ Pravedes-Mateo Sagasta, die den 6den April 1876 tot Grootmeester van het Groot-Oosten van Spanje werd verkozen en die nog heden Opperste Groot-Eere-Commandeur van den Oppersten Raad te Madrid is.

De laatste Groot-Meester van het Nationaal Groot-Oosten was daarenboven de markies van Seoanne, ondervoorzitter van den Spaanschen Senaat.

Nauwelijks zes maanden geleden lazen wij in een der geheime bladen van de secte, de *Chaîne d' Union* van Parijs, in hare correspondentie uit Spanje de volgende regelen [Juli-nummer blz. 306]:

In Salamanca heeft de Vrijmetselarij der Aanneming [d. w. z. de dames-loges] merkwaardigen voortgang gemaakt. Men vermeldt de inwijding van een zeker aantal dames. Dona Maria van Bourbon, die zich, naar het schijnt, door een krachtig liberalisme onderscheidt, heeft zich aan het hoofdgesteld der vrouwelijke legioenen, waarover zij het protectoraat aanvaard heeft.

In andere woorden, Dona Maria van Bourbon is de Groot-Meesteres der Vrijmetselarinnen in Spanje geworden. Deze prinses nu is van koninklijken bloede; zij is niemand anders dan H. K. H. dona Maria del Olvide de Bourbon, geboren te Madrid den 28sten September 1858, volle nicht van wijlen Alfonso XII, nicht van koningin Isabella II en van koning Frans van Assisië, en dochter van den infant don Henri van Bourbon, hertog van Sevilla, die zelf een werkzaam vrijmetselaar was. De vader van dona Maria was opgenomen te Parijs, in 1867, in de loge *Henri IV*.

Met diepe smart hadden wij vernomen, dat eene kleindochter van den H. Lodewijk, eene prinses van Bourbon, zich in de secte had ingeschreven met verachting van het uitdrukkelijk verbod der Pausen en met name van Pius IX [peter van haar broeder, den tegenwoordigen hertog van Sevilla) en van Leo XIII, die zoovele bewijzen van genegenheid aan het koninklijk huis van Spanje heeft gegeven.

Maar wij verwachtten zeker niet, de koningin-regentes zelve het satanisch verbond te zien aanvaarden.

Evenwel, er kan geene dwaling bestaan. De *Echo d' Albacete* is zeer precies in zijne inlichtingen, en hij zegt het volgende:

De Spaansche vrijmetselarij heeft in handen van Maria Christina de ordeteekenen van den 33sten graad gesteld. Waren aanwezig bij deze formaliteit en bij de ceremonie, die haar vergezelde: dona Maria del Ovide, dochter van den infant don Henri, dona Rosaria de Bcuna en vele elegante en hooggeplaatste dames van het hof, evenals de hoogwaardigheidsbekleeders van het Doorluchtig Nationaal Groot-Oosten van Spanje.

Waar een dagblad van Barcelona, de *Concordia*, nog aan toevoegt:

Het is moeilijk, het ware karakter en de beteekenis dezer ceremonie te schatten. Indien men zich echter herinnert, dat de koningin regentes van Spanje de gewezen gekruiste en gemijterde abdis van Hchradin in Boheme is, en dat zij in hare louter kloosterlijke functien een zekeren geest van onafhankelijkheid getoond heeft, zal men geneigd zijn, aan de mededeeling van den *Echo d' Albacete* eene zeer ernstige beteekenis toe te schrijven.

Wij, die weten, hoe het met die zaken gaat, wij zijn er ten volle van overtuigd, dat de koningin regentes de dupe der sectarissen is. Men heeft haar zeker bevestigd en en gezworen, dat de Vrijmetselarij zich slechts met werken van philanthropie bezig houdt, de politiek ter zijde laat en den godsdienst geenszins vijandig is. De hoogwaardigheidsbekleeders der secte hebben zich wel gewacht, Maria Christina bij hunne geheime beraadslagingen te laten tegenwoordig zijn, waarin men, voornamelijk in de vergaderingen der Kadosch-ridders [30ste graad] den eed van haat tegen de Kerk en het Pausschap aflegt. Zij heeft de trapsgewijze inwijdingen niet doorloopen, die den eedgenoot langzamerhand het helsche doel der Vrijmetselarij ontsluieren: „troon en altaar te vernielen door alle middelen, welke dan ook." Men heeft haar een lint, insignes overhandigd; men heeft haar gezegd, dat zij den hoogsten graad ontving en dat aldus de Vrijmetselaars van Spanje tweevoudig hare onderdanen waren.

Arme koningin! zij heeft niet alleen de raadgevingen der Pausen aan de koningen en prinsen, maar zij heeft zelfs de tragische geschiedenis harer eigen familie vergeten! Zij, de kleindochter van aartshertog Karel van Oostenrijk en bijgevolg de rechtstreeksche afstammelinge van Maria Theresia, de moeder der ongelukkige Marie Antoinette, zij heeft de heugenis verloren dier omwenteling, waarvan de Fransche sectarissen het eeuwfeest gaan vieren, dier omwenteling, welke gevoed door de Vrijmetselarij met medeplichtigheid van verblinde prinsen, een koning en eene koningin onthoofd en zooveel bloed heeft doen stroomen.

Toen was in Frankrijk, zooals in Spanje, eene prinses van Bourbon Groot-Meesteres der Dames-Loges. Zij ook, de arme prinses de Lamballe, de jonge en zachte weduwe van Louis Stanislas de Bourbon, had zich laten vangen door de schoone woorden der sectarissen, die haar linten, insignes, rozenkronen aanboden en in de officieele vrijmetselaarsfeesten zwoeren, dat hun uitsluitend philanthropisch genootschap toegewijd was aan den troon en eerbiedig jegens het altaar. Toen de prinses de Lamballe, die, zonder het te weten, met haar naam de afgrijselijkste samenzweringen had gedekt, de oogen opende, was het te laat; het kwaad was geschied, de omwenteling was gereed, en zij was er een der eerste slachtoffers van bij de vreeselijke moordenarijen van September.

Wij smeeken de koningin-regentes Maria Christina, wij smeeken de prinses dona Maria van Bourbon, dat zij haastig de oogen opene, dat zij ophoude zich te late misbruiken; dat zij het oor leene de onfeilbare stem van den Stedehouder Christi, die haar zegt: „De Vrijmetselarij is de school der samenzweringen tegen de Kerk en het koningschap; wee den vorsten, die de Vrijmetselarij beschermen! Zij koesteren aan hunne borst de adder, die hun den dood zal brengen."

Een laatste woord:

Dat de koningin-regentes Maria Christina zich de archieven van het Groot-Oosten van Spanje late overleggen. Zij zal erin zien, dat haar eerste-minister, de heer Sagasta, tot collega heeft in den Oppersten Raad, als Oppersten Groot-Eere-Commandeur, wien?.... Den heer Zorilla, den onverbeterlijken samenzweerder, den antikerkelijken revolutionair,

FEUILLETON.

SIN NINGUN JIOE.

UN NOVELA DI RAVO.

Siguimentoe.

Den di esai Senjora Molenaar a curi bai den su wagen. Tan pronto koe e tabata aleuw di e muhénan, hacidó di guerra, el a bira masjá pensativa. E impresion, koe despedida di e pober mama a haci riba djéle, mester tabata sin ningun duda masjá profunda; pasobra su wowonan, corrá caba di jora, a jená coe lágrima trobé. Den su imaginacion el tabata hajéle atrobe cerca cama di e enferma; tabata p' éle, como si e tabata tende ainda súplica di e pober muhé, koe tabata pidi koe di tur meubeluan miserabel di su cas, un solo cos por ta conservá pa un cordamentoe pa su jioe; el tabata mira, com e manoe flacoe, secoe, tabata mustra riba un imagen di Maria pará riba un mesa koe ta sagudí. "Esai," é enferma a biséle, "ta cos di mas precioso koe mi ta posedé: ta un present di mi bon mama riba dia di mi promé Santa Communion, i el tabata hinter mi bida largoe mi amparo i mi consuelo; pasobra nunca mi a cai na rodia su dilanti, pa pidi Mama di Dios un fabor, koe mi no a hajéle..... solamente nó," el a sigui coe un stem sofocá, koe apenas hende por tende, "solamente mi salur no.....: ma lo ke Dios haci, ta bon hací....... awor koe mi esposo a muri, podisé asina ta mihó pa mi i pa mi jioe.

E enferma no tabata desea otro cos; toch sí, el tabatin ainda un deseo, koe el a declara coe pena.... es ta, "pa el no worde derá fó di caha di pober." Su bon esposo wel a worde derá fó di é caha i esai a duel é muchoe. "Pasobra bo ta mira, Senjora" el dici coe Senjora Molenaar. "verdaderamente nos ta hende pober, i maské nos tabatin hopi zorge i nos a sinja conocé miseria, toch, Dios danki, te na dia di morto di mi esposo, nos no a molestiá ningun hende...... i pa worde derá despues fo di caha di pober...... bo no sabi, Senjora, ki cos duroe esai ta......Tende un cos, awor koe mi jioe Pietje lo no tin mester di nada mas, i koe mi dos tres chochefianan ta di mas, lo mi desea masjá tantoe, koe mi worde derá coe e placa, koe haja pa nan........"

Cordamentoe di tur e cosnan aki a impresioná Senjora Molenaar vivamente. El koe no a conoce berdadero pueblo, koe te na e momentoe tabatin dí djéle un idea masjá superficial, o koe semper a kerè, koe solamentoe civilizacion ta companjera di sintimentoe noble, aki awor cerca cama di e pober muhé moeribunda, el a haja enteramente otro ideanan; su vista, koe a penetrá den corazon di e jioe di pueblo, a haci el experimentá sensacion i sintimentoenan, koe el no a kere di haja ají, i na silencio el tabata verwijte su mes di tantoe opinion inhusta, koe promé, den su ignorancia el a forma di e mes pueblo. Experiencia di e poco minuutnan, pasá meimei di jioenan di pueblo a sinjéle muchoe mas, koe tur otro tempoe di hinter su bida.

Dos dia despues, morto a pone fin na sufrimentoe di e pober mama, i segun su ultimo deseo el no a worde derá fó di caha di pober, ni tampoco fó di placa di su chocherianan, ma wel Senjora Molenaar mes a haci toer gastoe di deramentoe i tambe el mes a bai tras di morto. Naturalmente tur esai a duna hopi motiboe na diferente suposicion i na hopi huicio, i mas tantoe ainda awor koe Ka, koe a percura asina bon pa e enferma den ultimo tempoenan, a haja tur cos koe tabatin den e cas pober, coe excepcion di e imagen di Maria, e cos di poco balor, i toch tan precioso koe e mama muribunda a larga pa su jioe, koe ta keda tras. Tan pronto, Senjora Molenaar a haja nobo di morto, el a bolbe bai den su wagen na e cajanan atras, ma e biaha aki acompanjá di jaja di "Pierre."

Asina e mucha chiquito a mira e dams bunita, asina bon, koe a dunéle tantoe cos dusji, el a bula bai cerca djéle, i mustrando riba cama, el dici, coe un stem tristoe: "*Machi muli* (Mamachie a muri") Sin ripará koe e mucha su cara tabata limpi sí o nó (cos koe promé tabata hinder el semper di muchanan pober) Senjora Molenaar a hizéle, el a brazéle, i awa na wowo el a puntréle, si el kier tuméle awor pa su "*machi*." Parce manera e mucha no a comprendéle, pasobra el a repiti, "*Machi moeli*"; ma toch el a larga e dams bonita haci coe n'éle, lo ke el tabata kier. Solamentoe el a jora un poco, ora Senjora Molenaar a hizéle, p'é zunchi pa di laatste bé e frenta frieuw di su "*machi*", i koe su "*machi*" no a kier lamanta bai huntoe coe nan. Ma bien pronto alegria di curi den wagen a seca su lágrima, i papiando i hungando el a jega na e cas, unda lo e mester lubida su bida pasá, pa el cuminsa un bida nobo.

Ta di comprende, koe su admiracion tabata crece mas i mas: asina nobo, asina stranja, asina bonita tur cos rondó

het aangewezen hoofd van den aanstaanden republikeinschen opstand."

* Hier eindigt Leo Taxil zijn artikel, dat hij met zijn naam teekent. Hoewel wij nog aan de waarheid ervan twijfelen, herdenken wij hier toch de gebeurtenis, dat de Koningin van Spanje, na juist de gouden roos uit 's Pausen hand ontvangen te hebben, haar hoogste ridderorde gaf aan Br.·. Crispi, toen hij arbeidde aan het strafwetboek. Deze herinnering doet ons vreezen dat Taxil niet dwaalt. Maar dan behoede God het arme Spanje, dat zich in denzelfden afgrond werpt, als een eeuw geleden het Fransche rijk.

——o——

DE EYFFELTOREN.

——o——

Zooals in een vorig artikel aantoonde, is het hoofddoel der Parijsche tentoonstelliug de verheerlijking der Fransche revolutie bij gelegenheid van haar eerste eeuwfeest. Alle schoonheid en pracht der aarde zal aan de oevers der Seine uitgestald worden als een hulde, die nijverheid en kunsten brengen aan de beginselen van 1789 en aan de rechten van den mensch. Van de rechten van God zal geen sprake zijn; die worden door de revolutie niet slechts ontkend maar met alle middelen, waarover zij beschikken kan, bestreden. Alleen des menschen werken en zijn eigene verheerlijking, ziedaar hetgeen de revolutie en de tentoonstelling van 1889 beoogen.

Met deze expositie echter niet te vreden, heeft men het plan opgevat tot een reuzenwerk, dat de macht des menschen verkondigen en de stofaanbidding der 19e. eeuw op de allerduidelijkste wijze in het licht stellen zou. Men wilde eens laten zien, wat de mensch kan, wat hij vermag, niet om daardoor hulde te brengen aan God, die hem zulke groote gaven en talenten schonk, maar omdat hij in zichzelven roemen en door zijne eigene grootheid als vervoerd worden zou.

Ziedaar de grondgedachte, waaraan de toren Eiffel zijn ontstaan te danken heeft.

De tentoonstellingscommissie schreef in 1885 eene prijsvraag uit voor den bouw van een toren, die in hoogte alle bestaande torens der wereld zou overtreffen. Het gevaarte zou niet de bekroning zijn van een reusachtige kerk, den Allerhoogste gewijd, het symbool van het ten hemel stijgende gebed des geloovigen Christens, ook niet de boodschapper aan den wandelaar in den verren omtrek van de tegenwoordigheid des Heeren, neen, hij zou opgaan uit den grond van het veld van Mars en zich slechts hoog in de lucht verheffen, om den mensch het denkbeeld te geven der menschelijke kracht en hem tot aan een horizon, welke het menschelijk oog nog niet kon bereiken, de aarde te laten overzien. Hoe reusachtig het werk dus zou zijn, het zou niet den geest verheffen tot het hoogere, maar laag bij den weg blijven en zelfs uit zijn hoogste punt niets zoeken dan de aarde met al hare nietigheid.

Er kwamen op de prijsvraag 117 antwoorden, en na langdurige overwegingen viel de keus op het ontwerp van den ingenieur Eyffel, daar men meende dat geen enkel der gegeven antwoorden zoo juist de gedachte en bedoeling der revolutie uitdrukte.

Het onderstuk van den toren van Eijffel wordt begrensd door 4 pilaren, die een vierkant vlak dragen. Beneden dat vlak worden de pilaren door bogen aan elkander verbonden, en het hoogste punt dezer bogen verheft zich 70 meters boven de grond. Het vlak zelf is 100 M. lang en 50 M. breed, en op dit platform verheffen zich aan twee zijden de wanden van den toren, tot elkander neigend, tot zij elkaar in een punt, 120 M. boven den beganen grond, ontmoeten, daar een tweede platform vormen en dan als een door traliewerk gesloten koker tot aan het hoogste punt zich voortzetten. Van het eerste platform, dat, zooals wij zeiden, een oppervlakte heeft van 300 M² en waarop dus eene menigte menschen zich bewegen kan, tot aan den top heeft de toren een hoogte van 230 M., zoodat het geheele gevaarte niet minder dan 300 M. hoog is, of 141 M. hooger dan de hoogste toren der wereld, de Keulsche dom.

De kosten van het werk zijn begroot op drie millioen: hiervan betaalt de Staat de helft, en de tweede helft komt voor rekening der Eyffelmaatschappij, die hare uitgaven voor oprichting en onderhoud hoopt te dekken door de entrées der bezoekers en daarenboven nog een aanzienlijke winst verwacht. De maatschappij heeft concessie gekregen voor den tijd van 20 jaar en mag dus tot 1909 den grond innemen, voor den toren benoodigd. Zij rekent op 14 millioen bezoekers.

Zullen die komen? Of zal Eijffel in zijne verwachtingen bedrogen worden? De beantwoording dezer vraag moet aan de toekomst worden overgelaten, die ook uitspraak zal doen over de waarde van het werk en over zijn weerstandsvermogen tegen stormen en orkanen. Hij mag aan den top 60 cM. heen en weer schommelen, zonder dat Eijffel bang voor hem is.

Doch niet gewacht behoeft te worden met het antwoord op de vraag of het doel der revolutie door den reuzentoren bereikt zal worden, m. a. w. of het gevaarte imponeeren, de grootheid van den mensch en den lof van het materialisme verkondigen zal.

Dat dit hooge en bij zijne hoogte smalle gevaarte, hetwelk doet denken aan de stelling om een schoorsteen, waaruit de schoorsteen verdwenen is, indruk maken zal, gelooven wij niet. Reusachtigheid alleen imponeert niet maar is lomp, als bevalligheid gemist wordt en alle beelden of voorstellingen van hoogere denkbeelden ontbreken. Men zal hier slechts zien een massa ijzeren lijnen, die elkander kruisen en door hare talrijke kruisingen elk denkbeeld van symetrie verbannen. Zelfs al zou de decoratieve kunst hare schoonheden willen aanbrengen, deze ontsnappen ras aan het oog, dat ze in de hoogte niet volgen kan.

Men roemt dan ook weinig het gezicht op den toren; daarentegen komt men niet uitgepraat over het gezicht van den toren over den verren omtrek. Tot Dijon toe zal het vergezicht zich uitstrekken tot in het hartvan Bourgondië.

Dat is inderdaad een groote afstand, maar zal men inderdaad *zien*? En vooral, zal men de schoonheid der aarde zien en daardoor komen tot den lof van het materialisme, het doel der revolutie?

Och neen, want hoe hooger men komt, des te minder zal men kunnen onderscheiden; weldra zal Parijs het voorkomen van een mierennest opleveren, waarin men niet eens de mieren kan onderkennen, en naarmate men rijst, zullen lijnen en omtrekken van alles wat op de aarde gevonden wordt verflauwen. Juist het tegenovergestelde van hetgeen beoogd wordt zal geschieden; de dingen der aarde zullen dra niet meer van elkander kunnen worden onderscheiden; de mensch zal klein en zoo snel klein worden, dat hij zeer spoedig niet meer te zien is, en het onmetelijke ruim zal het oog naar boven trekken van menigeen, die nooit aan hoogere dingen dacht. Nergens ter wereld zal de nietigheid van al het aardsche beter gezien en gevoeld worden dan op den top van den Eyffel-toren.

Maar bij dat alles zal het hart van den Franschman van smart verscheurd worden, als hij, op den toren gekomen, den horizon onderzoekt. Hij zal niet vragen waar Dijon ligt of Bordeaux, maar zijn oog zal allereerst zoeken naar den toren van Metz, die thans de Duitsche vlag moet dragen. En vloeken zal hij den dag, waarop de revolutie Elzas-Lotharingen verloor, dat door het koningschap aan Frankrijk gehecht werd.

Zoo wacht de revolutie op den top des Eyffels vloek in plaats van hulde, en wie weet of niet menigeen ontvankelijk geworden voor edeler en verhevener gevoelens dan het stof, daar hare vanen niet voor altijd verlaten zal!

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

— De geruststellende tijding in de laatste dagen over den toestand van onzen geëerbiedigden koning ontvangen was de oorzaak, dat de 72ste verjaardag van Willem III alhier met geestdrift werd herdacht.

De feestviering werd gehouden volgens het bekende program en de goevernementsbeschikkingen daaromtrent genomen. Slechts vond de parade van het Garnizoen en de Schutterij geen plaats, wijl de regen dit verhinderde.

Van hun instemming met deze feestviering gaven de officieele gebouwen en schepen alsmede vele woningen van particulieren blijk, door het hijschen der vlaggen en illuminatie.

De volksspelen voor dien dag uitgeschreven liepen in goede orde af. Jammer dat bij één daarvan een ongeluk voorviel, dat gelukkig niet zoo erustig afliep, als het zich liet aanzien. Een jongen viel boven van de galg, die men voor het enterspel had opgericht. Plat op zijn rug kwam hij op de straat neer, waar hij door de toeschietende omstanders werd opgeraapt, die hem na een indompeling in de haven voor dood naar huis brachten. Wij vernemen, dat de jongen nu buiten gevaar is.

Mocht er bij een volgende gelegenheid zorg voor worden gedragen, dat bij dergelijke spelen gebruik werd gemaakt van hulpmiddelen, die den eventueelen val breken; dat zou aan een rustige feestviering zeer ten goede komen.

Een schitterend vuurwerk besloot het volksfeest, dat weder getuigenis afgelegd heeft van de gehechtheid aan Neerlands dierbaren Vorst, dien God ons nog lang behoude.

Fondo Santa Ana.

——o——

CIRCULAR.

Curaçao, Januari 1889.

Senjor!

Tumando na consideracion é grandi necesidad, koe Parokia di "Santa Ana" na é isla aki tin di un Tempel nobo, pa motiboe koe número di Catolicanan ta aumenta dia pa dia más i más, nos koe ta firma aki abao, animá coe e grandi deseo di logra é fin, nos a forma un Comision coe aprobacion di Illmo. i Rdmo. Mgr. H. A. M. Joosten, Obispoe i Vicario Apostólica di Curaçao i bao di presidencia di Monsenjor R. Th. J. Frederiks, Pastoor di Parokia di Santa Ana, coe obheto di colectá dadivas (regalo), afin di forma un „fondo" koe lo sirbi pa nos por cumpli nos propósito.

Ma com lo no ta posibel di reuní aki e fondonan necesario pa é fin, koe nos a caba di bisa, pasobra koe poblacion católica en general ta pober, nos a resolvé di implorá caridad na otro teranan, nombrandoe Agentenan koe, pa amor di Dios, lo tin bondad di traha huntoe coe nos na su realizacion i lo colectá limosnanan di é manera, koe nan lo husgá di mas conveniente.

Convencí di é interes koe lo bo tuma den tur cos, koe lo sirbi pa engradecimiento (hací mas grandi) di nos Santa Religion pa gloria di Altísimo, nos ta tuma libertad di dirihí bo é circular aki, pa nombra bo agente na bo tera, den di esperanza, koe lo bo honra nos, aceptando e nombramentoe-aki.

Si bo aceptéle, nos no ta duda koe nos por conta coe bo valiosa cooperacion (judanza di grandi valor), mientras nos ta animá coe e firme esperanza, koe tur bo esfuerzonan lo worde coroná coe é resultado koe nos ta deseá.

Confiando koe lo bo dispensá nos súplica, nos ta gradicí bo pa dilanti den nomber di toer fielnan di nos isla en general i den nos nomber en particular pa

di djéle tabata, koe 15 a soponé koe ta sonja el ta sonja, si acaso el tabatin algun conocementoe entre sonjo i realidad. Ma muchoe mas grandi ainda su admiracion a bira, ora nan a kita su panja, banjéle di cabes te na pia, i koe nan a bistiéle un bunita bistí.

Despues di e sorpresa el a cuminsa i sigui haci mil pregunta, cada un mas gracioso coe otro. Verdaderamente e mucha tabatata bunita coe su cabei blond, koe su jaja a krul, coe su cara limpi labá i bistí coe su bunita mameloek na lugá di e camisa kibrá, koe el tabatin. Ora *Sans souci* (nos lezadónan lo recordá, koe e Pastor, Molenaar i su èsposa a duna, n'é mucha nomber di *Pierre Meunier sans souci*), ora Sans souci auto a admirá su mes den spiel, el worde hibá den zaal, pa el bai sinja conocé su tata nobo ó mi ho bisá su papachi. "Zoo, tú canaja, ta bo t'ai? Wel, wel, es ta bunita bo ta," mama dici; i na mes ora el a curi tuma e mucha fó di su jaja i el a dal é un zoenchi, koe a klap duroe. "Mira, papachi," e Senjorá a sigui coe alegria, "a ta bo jioe homber awor, bo Pierre chiquito, koe ta priminti bo di ta semper un bon mucha koe lo no haci su papachi rabia nunca......"

Aunké na principio Senjora Molenaar a cuminsa papia e palabranan ai na chanza, na nan fin su wowo a jena coe lágrima i su boz tabata tembla. Podisé el tabata corda riba e posibilidad, koe porvenir lo no cumpli completamente su bunita sonjonan of quizas tabata alegría, koe a haciéle asina conmovír Molenaar parce a sopone, koe lo ta el di promé motiboe; a lo menos jen di dulzura el dici coe su esposa:

"Ta com mi meste haci awor coe bo, Fine? Lágrima, na e momentoe, koe bo ta mira un deseo grandi cumpli? Bo no ta contentoe anto, mes contentoe manera mi, koe — larga mi papia clá — a desea e mes cos na silencio? Mira, com admirá é mucha ta mira bo. Lo bo spantéle, no ta berdad Pierre?"

E nomber stranjo ai i tur lo ke tabata pasá rondó djé mucha, no tabata propio pa tranquilizéle. Di golpi el a recordá su "*machi*" defuntoe, i el a cuminsa jora margamente, i a costa hopi trabao, promé koe mamachi, coe zoenchi i coe palabra dusji por a haciéle harj un poco.

Entretanto el a fica semper na un distancia grandi fó di su tata adoptivo, i kiko koe el a haci, e mucha no kier a dunéle manoe. Apesár di tur carinjo di Molenaar, parce Pierre tabata tumée pa un "*Ba Wan*" .... ma pa último ora Molenaar a saca fó di su lessenaar un bunita cabai chiquito, koe el tabata lastra bai bini riba mesa, e ora sí Pierre a jega cerca. Senjora a haja e sorpresa chiquito di su esposo asina lief koe su coerazon a bolbe kibra, ma e biaha aki sin embargo el por o domina é mes, i den djé coe su esposo nan a logra por fin, koe Pierre duna su papachi nobo manoe.

Coe esai Pierre a haci paz coe su papachi i kitando koe el a jora un pocó anochi, ora nan a ponéle na rodia dilanti di imagen di la Birgen, pasobra el a haia falta di su machi, e mucha a lubidá tur su bida pasá i el no tabata sabí mas koe el a conoce otro tata i mama. Nan tabata haci tur cos tambe pa cumpli tur su deseonan, tabata dunéle toer su kier. Molenaar tabata haja, koe asina no ta bon i el tabata papia ai riba coe su esposa; ma pa respondi Senjora tabata contéle com spiertoe, com gracioso Pierre ta, i esai tabata haci Molenaar mes hari i haciéle lubida su intention di tene su Senjora un poco stijf tocanti crianza di Pierre. Tur hende tabata en verdad mes loco coe e mucha. Solamentoe un hende parce no tabatin muchoe simpatia p'éle; un solo hende, koe nunca tabata larga di criticá, di bofon, di ridiculizá tur e cuidao i carinjo, mustrá na e mucha. Es un hende-ai tabata Herman, é criá homber koe Molenaar a huur un dos siman promé, koe binimentoe di Pierre aí. Ma el tabatin bon cuidao di no demustrá na clá su venganza, pa cual el no tabatin ningun motiboe. No ta larga duda koe masjá hustoe tabata e observacionnan, koe Herman tabata haci na e otro criarnan, koe Pierre ta worde completamente danjá i si ta cos el worde maudá di hací un of otro cos pa e "*Sjoromboe chiquitoe,*" el tabata bula pa haciéle un bé. Ma kende koe na un hoeki por a mira coe ki vista Herman tabata mira Pierre, of com el tabata papia den djé mes ora el tabata sol, lo a comprende koe el ta detesta e mucha, si, koe el tabatin odio contra djé. Quizás den bida di Herman mester a socedé un cos, koe tabata na relacion coe tata i mama di Pierre. Pasobra kitando algun malucoe chiquitoe, e mucha tabata masjá, muchoe carinjoso mes coe tur criarnan i coe Herman tambe pa el por a kier é maloe.

E ta sigui.

ó sirbisji digno di alabanza, koe Dios lo recompensá un dia, i koe tur nos correligionarionan (hende nan di mes religion) lo gradicí eternamente.

Coe sintimentoe di mas haltoe aprecio.

Nos ta keda

Bo A. S. S.

Presidente,

B. Th. J. FREDERIKS,

Vice-Presidente,

C. BLOMMERDE,

Secretaris,

J. H. M. ELLIS.

Tesorero,

Th. VAN DER LINDE.

Comisarionan:

J. S. JOUBERT.
A. I. DOVALE.
F. DE LEON.
I. M. DOVALE.
Ch. NAAR.

„ Direccion (adres) pa mandamentoe di fondo.

Mgr. B. Th. J. FREDERIKS,
Cama ero sec. di. S. S. Leo XIII
Curaçao
(Antilla Hoelandes).

FONDS
tot stichting eener nieuwe Kerk in de Sint-Anna-parochie te Curaçao.

CIRCULAIRE

Curaçao, Januari 1889.

Overwegende, dat er, in de parochie der Heilige Anna op dit eiland zeer dringend behoefte is aan een nieuwe kerk, doordien het aantal Katholieken met den dag toeneemt, hebben wij, ondergeteekenden, bezield met den vurigen wensch in deze behoefte te voorzien, eene commissie gevormd, onder goedkeuring van Z. D. H. Mgr. H. A. M. Joosten, Bisschop en Apostolisch Vicaris van Curaçao en onder voorzitterschap van Mgr. B. Th. J. Frederiks Pastoor der voornoemde parochie, met het doel giften in te zamelen tot stichting van een fonds, strekkende om onzen wensch te verwezenlijken.

Maar dewijl het, uit hoofde der armoede van verreweg het grootste gedeelte der Katholieke bevolking, niet mogelijk is, hier de noodige fondsen voor bovengenoemd doel bijeen te brengen, zoo hebben wij tevens besloten de liefdadigheid der Katholieken van andere landen in te roepen en daartoe Agenten benoemd, die ter liefde Gods met ons zullen medewerken en aalmoezen inzamelen op de wijze, die hun het meest geschikt voorkomt.

Overtuigd van UEd's belangstelling in alles, wat strekken kan tot luister van onzen H. Godsdienst en tot glorie van den Allerhoogste, nemen wij de vrijheid UEd. deze circulaire toe te zenden, teneinde UEd. als Agent voor Uw land, te benoemen in de hoop dat UEd. ons de eer zal bewijzen deze benoeming aan te nemen.

Is dit het geval, dan zijn wij overtuigd te kunnen rekenen op Uw gewaardeerde medewerking, terwijl de vaste h op ons vervult, dat UEd's pogingen met den besten uitslag zullen bekroond worden.

Hopende, dat UEd. ons verzoek niet ten kwade zal duiden, bedanken wij UEd., ook namens alle geloovigen van ons eiland, reeds bij voorbaat voor Uw prijzenswaardige hulp, die God eens zal beloonen en waarvoor al onze medegeloovigen eeuwig erkentelijk zullen blijven.

Onder betuiging der meeste hoogachting blijven wij

UEd. dw. dr.,

B. TH. J. FREDERIKS,
President.

C. BLOMMERDE,
Vice-President.

J. H. M. ELLIS,
Secretaris.

TH. VAN DER LINDE,
Thesaurier.

J. S. JOUBERT,
A. Is. DOVALE,
F. DE LEON,
I. M. DOVALE.
CH. NAAR,
Commissarissen.

Adres voor ingezamelde giften:

Mgr. B. TH. J. FREDERIKS,
Geheim Kamerheer van Z. H. Leo XIII.
Curaçao,
(Nederlandsch West-Indië).

NEDERLAND.

— De buitenlandsche bladen kunnen niet uitgeredeneerd komen over de politieke gevolgen, die, naar zij meenen, het eventueel overlijden zal hebben van onzen geëerbiedigden Koning, dat God nog lange jaren moge verschuiven. De eenen zien in, dat Luxemburg, wanneer de Nassauers den groothertogelijken troon beklimmen, een Duitsche Bondstaat zal worden; een ander denkt, dat Bismarck, zoodra eene vrouw op den koningstroon zetelt, Nederland zoo maar zonder omwegen bij Pruisen zal inlijven; een derde is van oordeel, dat de Duitschers onze koloniale bezittingen zullen rooven; weder een vierde, dat België alsdan tusschen Duitschland en Frankrijk zal verdeeld worden — en dergelijke onzin meer. Het eenige van al deze praatjes, dat misschien een korte terechtwijzing verdient, is de bewering, dat Luxemburg deel van den Duitschen Bond zal uitmaken. Men herinnere zich, dat bij de definitieve regeling der Luxemburgsche quaestie, waarbij tot de ontmanteling der vesting Luxemburg besloten werd, door alle Mogendheden de onschendbaarheid en het *status quo* van het groothertogdom gewaarborgd is, zoodat Duitschland, indien het al de hem toegedichte bedoeling had, daarbij geheel Europa tegen over zich zou vinden. Te dezen aanzien bevatte de *Standard* reeds eene bedreiging van Engeland tegen wie aan Luxemburg zou durven raken; natuurlijkerwijze kan het de gelegenheid niet laten voorbijgaan, om nog eens blijk te geven van Engeland's sympathie voor België, het Britsche petekindje, zooals het schertsend wel eens genoemd wordt.

Het wantrouwen over de gevolgen van een mogelijk overlijden des Nederlandschen Konings tegen Duitschland, zegt het blad, is geheel onrechtvaardig. Mochten er onvoorziene vraagstukken rijzen ten opzichte van Luxemburg, dan zou Duitschland die behandelen met volkomen eerbiediging van het internationale recht. Het artikel spreekt voorts over het in acht nemen van België's en Luxemburg's onzijdigheid in geval van eenen oorlog tusschen Frankrijk en Duitschland. De onschendbaarheid dier beide staten is voor allen verplichtend, en de Mogendheid, die daaraan zou durven tornen, zou als vijand van geheel Europa beschouwd worden, eindigt de *Standard.*

In Engeland schijnt men dus niet zoo geheel overtuigd te zijn van Duitschland's eerbied voor tractaten; men heeft trouwens daarvan genoegzaam de ondervinding opgedaan te Samoa.

BUITENLAND.

Italie. — Den Italianen, die op Duitschlands voorbeeld aan koloniale politiek gaan doen, valt het al evenzeer tegen als hunnen noordelijke vrienden.

Zoo meldt thans de *Tribuna* uit Ader, dat graaf Antonelli, die onlangs de door den Koning van Aossa in beslaggenomen en voor den koning van Choa bestemde geweren uit de handen van den vijand wilde terugkrijgen, gevangen genomen werd. Koning Menelik van Choa heeft ieder aanvalsplan tegen den Negus laten varen en zich met deze verzoend.

— De gemeenteraad van Milaan verzocht tengevolge der nieuwe Schoolverordening den ouders der schoolgaande knapen en meisjes der stad te verklaren, of zij voor hun kinderen in de scholen goddienstonderricht wilden hebben of niet. Daarop werd, gelijk de *Perseveranza* zelf meedeelt, bij een totaal van 27.515 kinderen voor 25.380 godsdienstonderricht uitdrukkelijk verlangd. De overige 2000 zijn waarschijnlijk kinderen van ambtenaren of Joden.

Met het oog op dit bijna algemeen verlangen besloot de gemeenteraad, op stadskosten godsdienstonderwijzers aan te stellen en den ouders daarbij den vollen waarborg te geven, dat dit onderricht volgens hun wenschen zou worden gegeven.

Over deze volksstemming ten gunste van den godsdienst en van de Katholieken maken de vrijdenkers en revolutionnaren zich natuurlijk woedend.

Frankrijk. — De minister van oorlog heeft in den ministerraad een brief van den commandant der Fransche Indische-zee-divisie medegedeeld, uit Zanzibar gedagteekend. De commandant verklaart, dat in geen enkel van de verscheidene honderden door de Duitsche en Engelsche kruisers gevisiteerde vaartuigen wapenen gevonden werden. Slechts drie bevatten slaven. Geen enkel droeg de Franschen vlag.

— In de laatste dagen is er in de Franschen bladen veel geschreven over de vraag, hoe Boulanger aan de enorme sommen gelds komt, welke zijne kostbare levenswijze en de op millioen geschatte verkiezings-en agitatie kosten noodig maken. De republiekeinsche *XIX ième siècle* weet thans mee te deelen, dat prins Roland Bonaparte het grootste gedeel te der gelden voor het Boulangisme levert. Roland Bonaparte ontvangt als weduwnaar en erfgenaam der dochter van den speelbankpachter Blanc een groot gedeelte der opbrengst van de speelbank te Monaco. Prins Yérôme Napoleon moet den prins hiertoe hebben aangezet.

Duitschland. — De vorstbisschop van Breslau heeft volgens de *Magdeb. Ztg.* het volgende schrijven gericht tot zijn diocees:

„ Naar luidt, zal in Februari eene vergadering in Posen plaats hebben, waartoe ook in Opper-Silezië uitnoodigingen gedaan zijn. Daar het voor die bijeenkomst vastgestelde programma, naar uit de bladen op te maken is, buiten de bescherming der Poolsche taal ook nog andere onderwerpen vermeld, zoo zou de deelneming er aan van de geestelijkheid van Oppersilezië verkeerde opvattingen van bedenkelijken aard ten gevolge hebben. Ik mocht daarom niet nalaten de Eerw. geestelijkheid op dit gevaar opmerkzaam te maken, wijl ik de overtuiging heb, dat eene deelneming van haren kant aan die vergadering noch in het belang van het diocees nog in dat van Opper-silezië zou zijn. Ik verzoek Uwe Hoogeerw. de Eerw. geestelijkheid van uw aartspresbyteriaathiervan op vertrouwelijke wijze kennis te geven."

— De aartsbisschop van Keulen, dr. Krementz, en Mgr. dr. Dinder zijn gisteren door keizer Wilhelm ontvangen. Aan dit bezoek moet eene bijzondere beteekenis verbonden zijn, welke echter nog niet bekend is.

— Keizer Wilhelm moet zich in een audiëntie aan den rechter en de professoren der Berlijnsche hoogeschool met een zekere bezorgdheid uitgelaten hebben over den onder den studenten heerschenden onkerkelijken geest, die tot het veelbesproken duel Blum-Eichler gevoerd heeft.

China. — Na de vreeselijke overstroomingen der Gele Rivier wilde de Chineesche regeering dijkwerken door de Europeesche ingenieurs van den waterstaat doen aanleggen. Daarvan werd echter om de enorme kosten afgezien, en Chineesche ingenieurs belastten zich met het werk. Meedelijdend werden de schouders opgehaald, maar thans blijkt, dat het hun gelukt is, de dijkbreuk te stoppen. Of het werk duurzaam is, zal de ondervinding moeten leeren.

— In zake den twist tusschen Engeland en Thibet over Sikkim is de regeering besloten, tusschenbeiden te treden. Zij heeft een ambtenaar (Engelschman van geboorte) ter onderhandeling naar Calcutta gezonden

Australie. — Het engelsche kabinet heeft besloten, het verdrag te doen eerbiedigen, krachtens hetwelk de Europeesche Mogenheden verklaren, geen overheerschenden invloed op Samoa te willen of pogen te verkrijgen. Engeland, dat goed ingelicht is over hetgeen in den Archipel geschiedt, deelt de zienswijze der Vereen. Staten en is met het kabinet te Washington van meening, dat het optreden der Duitsche agenten strijdig is met de letter en den geest van het tractaat van 1887, de diplomatieke etiquette overtreedt en de goede betrekking in gevaar brengt, welke den Europeanen zoo noodzakelijk zijn, wanneer zij met half barbaarsche natiën te doen hebben.

— Het Engelsche ministerie van buitenlandsche zaken heeft depêches in dien geest naar het Berlijnsche kabinet gezonden. Graaf Hatzfeldt, de Duitsche gezant hild eene conferentie met lord Salisbury en met den heer Phelps, gezant der vereen. Staten.

De Duitsche officieren onkennen, de berichten van san Francisco. Geen enkel Duitscher heeft op de Engelsche officieren geschoten, en in de onzijdige wateren zijn geen Amerikaansche onderdanen gevangen gemaakt en aan boord van een Duitsch schip gebracht.

Daar de jongste berichten uit Apia dreigend zijn, zal het Engelsch eskader en den Stillen Oceaan minstens met twee pantserschepen eerste klas worden versterkt.

VERSCHEIDENHEDEN.

— In de te Kampen verschijnende *Aanwijzer* van 5 dezer leest men:

„ Men wete het wèl:

Komt dr. Schaepman te vallen, dan zal een Nederlandsch kabinet, al heeft daarin ook als minister van Justitie zitting jhr. Ruys van Beerenboek, of wie ook, een visum repertum, dat vertrouwbaar is, hebben te vorderen, desnoods te eischen, onder tekennengeving, dat Nederlandsche onderdanen bescherming genieten overal, ook in kloosters, zelfs in elk der 11,000 vertrekken van het Vaticaan, en dat misdaad of wangedrag tegenover Nederlanders, wie ze ook pleegde, wordt achtervolgd.

We behooren niet tot de politieke vrienden van den heer Schaepman, doch eischen dat de Nederlandsche regeering over zijn leven wake, waar hij zich ook moge bevinden, hetzij uit zoogenaamd vrijen wil, hetzij op last zijner Oversten."

Terwijl dit in Kampen geschreven wordt, houdt men het volgens de *Arnh. Ct.* in Harderwijk er voor, dat de reis van den heer Schaepman een geheim doel heeft. De *Harderwijker Ct.* onderstelt, dat hij te Rome den kardinaalshoed gaat halen, terwijl het blad ook gewag maakt van een gerucht, dat hij voor den Paus hier te lande een rustoord zal zoeken....

De *Arnh. Ct.* durft niet zeggen, wien in dezen wedstrijd van ouzin de eerepalm toekomt.

— De Paus heeft aan kardinaal Manning eene groote gouden medaille vereerd en heeft kardinaal Lavigerie opgedragen, dit blijk van onderscheiding, vergezeld van zijn verzekering van hoogachting en vertrouwen, den Britschen kerkvorst te doen toekomen.

Van die taak heeft de kardinaal zich gekweten. In een schrijven aan Mgr. Manning spreekt hij met warme bewoordingen zijne waardeering en erkentelijkheid uit wegens het onthaal, dat hij bij zijn optreden in verband met zijn kruistocht tegen den Afrikaanschen slavenhandel in Engeland, vooral ook bij de Engelsche Protestanten, heeft mogen vinden.

— Een vernuftige vorm van bedrog is in België, op even vernuftige als welverdiende wijs bestraft. Het bedrog was gepleegd tegen het gemeentebestuur van Gent.

Een Belgisch onderdaan, te New-York zwervend, wilde naar zijn vaderland terug, maar kon den overtocht niet betalen. Hij gaf zich toen bij de politie te New-York aan, als schuldig aan een groote misdaad, in België gepleegd.

De Amerikaansche rechter vernam zijn bekentenis en gaf order, dat de misdadiger naar België zou worden vervoerd, ter verdere instructie. Dit kostte proces en overtocht, een paar duizend frs.. en toen de man te Gent aankwam, bleek het dat hij alleen niet schuldig was, maar dat het geheele verhaal van de misdaad een verzinsel was.

Het geld was echter betaald en men poogde den man te veroordeelen wegens bedrog. Maar dat ging niet. Er was geen bewijs te vinden, dat de misdaad absoluut niet begaan kon zijn; men moest den man wegens gebrek aan bewijs van rechtsvervolging ontslaan. Hij verliet nu het hof en wandelde door de straten van Gent, lachende over zijn welgelukte list.

De vreugde duurde evenwel niet lang. Al spoedig sprak hem een politieagent aan, vroeg naar zijn middelen van bestaan en arresteerde hem toen hij die niet kon aanwijzen, als vagebond. Hij moest den agent naar de rechtbank volgen en deze legde hem zonder veel bedenken zes maanden gevangenisstraf op. De man wenschte nu weer te New-York te zijn.

— Om tien centen te verdienen, waagde

te Berlijn de negenjarige scholier Th. K. zijn leven.

Aan zijn speelmakker B. had men verteld, dat wanneer men op het ijs liggend, zich voortbewoog, een zeer dunne ijslaag in staat was een mensch te dragen.

B. wilde wel eens weten of dit waar was, maar niet zelf zijn leven wagen. Daarom bood hij tien cent aan dengene onder zijn kameraden, die hem het kunststuk wilde voordoen. K. bood zich aan om den prijs te verwerven.

Aan de haven werd het kunststuk beproefd. K. schoof zich verscheidene meters ver over de dunne ijslaag voort, toen deze plotseling begon te barsten en de knaap voor de oogen zijner verschrikte kameraden, onder het ijs verdween. Op het hulpgeschreeuw der aan den oever staanden sprong de knecht Th. Reichard te water, zwom, het ijs voor zich stukslaand, naar den drenkeling en trok hem, tot vreugde der toeschouwers, uit het koele element.

Een dame hield nu voor den braven man een inzameling, die den dappere ongeveer twintig mark opbracht.

— Een photograaf te Londen stalde dezer dagen in zijne winkelkast 150 damesportretten uit. Deze portretten waren zoo opgeplakt, dat de gezichten netjes waren uitgeknipt en op de lichamen van gephotographeerde *ganzen* waren geplaatst. Natuurlijk dienden verscheidene dames, die niet op zoo'n beleedigende wijze uitgestald wilden worden, een aanklacht in.

De photograaf verdedigde zich met de volgende woorden: ,, Alle portreten, die ik uitstalde, waren mij door de verschillende dames teruggezonden met de opmerking dat zij niet geleken. Wanneer dit waar is, dan kunnen zij er niet tegen op komen, wanneer ik photographieën uitstal. Zijn de portretten echter goed gelijkend, dan is elke dame, die ze mij terugzond, verplicht, ze te nemen en de rekening te betalen. "

De rechter was het met den photograaf niet eens en gelastte hem, de caricaturen uit zijn winkelkast te verwijderen.

NOTICIANAN DI CABEL.

Februari 16.

Paris. — Lei di escrutinio di departamentoenan ta aceptá den Camara di Deputadonan; el a wordepresenta na Senado i aprobá pa un grandi majoria. Floquet tin intencion di pidi Cámara revision (modificacion, di Constitucion.

Launeson lo presentá un mocion (proposicion den Cámara) pa manifesta koe Constitucion no por worde revisá (modificá, drechá) sino pa un asamblea constitujante (un curpa koe tin podernan extraordinario pa revisá, Constitucion).

Viena. — Presidentnan di Dietanan (congreso di diferente estadoenan) (landdag) austrica i húngaro (di Oostenrijk i di Hongarije) a manifesta na Emperador nan condolencia na ocacion di morto di Prins Rodolfo.

Londen. — Chamberlain ta pidi di publicá e lei reformista di legislacion di Irlanda koe tabata proclamá ultimamente.

New-York. — E dos cámaranan americana reuni na Congreso a declará Harrison, presidente i Morton Vice-presidente di Nacion.

Madrid. — Ministro di Colonianan ta sigurá koe opinion di Gabinete, en cuantoe Colonianan, ta liberal reformista.

Dia 16.

Paris. — A worde presentá na Cámara di Diputadonan un mocion pa pidi di larga revision di Constitucion para indifinidamente (un tempoe koe no ta fihá)

Conde Douiville Maillefeu a manifestá, como periodo electoral a cumina caba, di larga na nacion e cuidao di indicá e revisión koe el ta desea. Gobierno a aponéle na nacion, koe a worde aceptá coe 306 contra 218. Ministerio a tuma su ontslag. Boulanger a publicá un manifiesto na su electornan, bisando nan ai den, koe su partida a worde tené di bofon; el ta bisa tambe koe Ministerio a trahá un las pa nacion, coe e proposición di revisá Constitucion, lo ke positivamente mester a worde nengá pa Senado.

Londen. — Nan ta reda koe Czarowich (jioe homber di emperador di Rusia.) lo celebra bien pronto su matrimonio coe princesa Alice di Hesse.

Madrid. — Alcalde (huez) di Valencia a worde arrestá pa motiboe koe el a asistí na e comementoe duna pa celebrá proclamacion di República Marques di Habana a restablece i el a bolbe tuma su lugá como President di Senado.

Decreto di amnistia (pordon) a worde publico ajera.

Dia 21.

Paris. — Carnot a encargá Meline di formá un Gabinete novo. Meline a recomendá Eloquet, Waldeck, Rousseau, Rouvier, i algun otro oportumistanan, como miembronan di e Ministerio novo. Nan ta kere, koe esaki lo ta ultimo Gabinete prómé koe disolución di Cámara,

Berlin — Den *boeki blancoe*, koe a worde repartí dia Sabra den Reichsdag, nan ta acusá Inglesnan i Americanoenan di provocacion di desordenan na Samoa.

E rumor, koe Prins Bismarck a resolve di retiréle, a causá grandi bahamentoe na Beurs (bolsa,) ma den circulonan oficial nan ta keré koe e rumor ta sin fundamentoe.

Petersburgo. — Ta worde papiá, koe un guerra ta para pa rebentá den Rusia coe Afganistnan, pa motiboe di barbaridad di Emir, koe ta taha comercio coe Rusia.

